

kvůli neústupnosti nejkonzervativnějších katolíků podporovaných Španělskem a ze stejného důvodu přibýlo rozsudků smrti jakožto stinné stránky Alžbětiny vlády. Tomuto tématu jsme se rozhodli věnovat několik stran této knihy, a to v souladu s dobovými zprávami.

Záměrně jsme opomenuli tematizovat ty aspekty vlády Alžběty I., na nichž se přímo moc nepodílela, a to umělecký rozkvět a námořní objevy, kromě dvou významných událostí – cesty kolem světa Francise Drakea (1577–1580) a setkání s Williamem Shakespearem.

Větší pozornost jsme věnovali události významu vskutku světového, totiž nečekané porážce španělské Nepřemožitelné armady v roce 1588.

Otázka celibátu

Nezáleží příliš na tom, zda Alžběta udržovala intimní vztahy s Robertem Dudleyem, Robertem z Essexu či jinými, nebo zda se jen držela povrchních her. Její tvrdošíjně odmítání sňatku jednoduše bylo trvalou součástí anglické a evropské politiky po dobu nejméně třiceti let. Napadlo nás, že by bylo zajímavé přiblížit tuto otázku z hlediska „královské moci v ženské podobě“, jak zní podtitulek vynikající studie Bernarda Cottreta o Alžbětině vládě. „Pokud se vdáte, stanete se pouze královnou. Pokud zůstanete sama, budete zároveň králem i královnou,“ řekl jí kdysi skotský velvyslanec James Melville. To může být klíč k záhadě.

Jak zobrazit královnu z rodu Tudorovců?

Fyzický vzhled královny Alžběty je nám dobře znám, a to jak z popisů současníků (lišících se v určitých detailech: Byla její pleť olivová, nebo bledá? Měla vlasy zlatavé, či plavé?), tak z nesčetných portrétů. Nesmíme ovšem zapomínat, že zhruba od roku 1570 měli malíři ze zákona povinnost čerpat inspiraci pouze z jejich oficiálních portrétů, na nichž líčení a drahé ozdoby její tvář proměňovaly v jakousi strnulou ikonu. Na druhou stranu výrazy v jejím obličejí často popisovali současníci – byla vznětlivá, často měla výraz lvice. Zbožňovala svádění a vtipům se hlasitě smála. To vše jsme se snažili zachytit na stránkách této knihy s maximální snahou o věrohodnost.

Shodou okolností se Alžběta ocitla v centru náboženského konfliktu, který si v žádném případě nepřála, ale který přesto poznamenal celý její život. Úskalím pro naši práci byla otázka, na jakou stranu této přese postavit? Jinými slovy, upřednostnit Glorianu, kterou miluje většina anglických historiků, nebo „krvavého levobočka“ tehdejších katolických propagandistů? Snažili jsme se v této debatě zůstat co nejvíce neutrální s cílem poukázat na rozmanité a rozporuplné stránky Alžbětiny výjimečné osobnosti.

Život Alžběty I.

- 1533:** Narození Alžběty Tudorovny.
- 1554:** Alžbětino uvěznění v londýnském Toweru.
- 1558:** Alžběta se stala anglickou královnou. Na titul si činila nárok také její sestřenice Marie Stuartovna.
- 1560:** Aféra kolem vztahu mezi Alžbětou a Robertem Dudleyem.
- 1568:** Marie Stuartovna vyhnána ze Skotska a uvězněna v Anglii.
- 1570:** Alžběta exkomunikována papežem.
- 1571–1572:** Ridolfiho spiknutí. Poprava vévody z Norfolku.
- 1577–1580:** Cesta kolem světa Francise Drakea.
- 1581:** Plánovaný sňatek Alžběty a Františka z Anjou.
- 1587:** Poprava Marie Stuartovny.
- 1588:** Porážka španělské Nepřemožitelné armady.
- 1599–1601:** Vzpoua a poprava hraběte z Essexu.
- 1603:** Alžbětin skon.

Literatura

Alžbětinská doba

- BINGHAM, J.: *Tudorovci: Králové a královny anglického zlatého věku (1485–1603)*. Praha 2012.
- BORMAN, T.: *Tudorovci*. Praha 2017.
- GRAVETT, Ch.: *Rytíři za Tudorovců*. Praha 2009.
- HILSKÝ, M.: *Shakespearova Anglie: portrét doby*. Praha 2020.
- WILSON, D.: *Pirátova plavba kolem světa*. Praha 1986.

Život a vláda královny Alžběty

- DUNN, J.: *Alžběta a Marie: sestřenice, rivalky, královny*. Praha – Plzeň 2005.
- ERICKSON, C.: *Panenská královna*. Praha 1999.
- JUREWITZ-FREISCHMIDT, S.: *Trůn a popraviště: Alžběta I. a Marie Stuartovna*. Praha 2012.